

Kwaidan

LAFCADIO HEARN

KWAIDAN

Japanse spookverhalen

Vertaald uit het Engels door Barbara de Lange

Met een nawoord van Jannie Regnerus

KOPPERNIK

De vertaler dankt Maria Smolder, vertaalster Japans, voor haar onmisbare hulp bij het vertalen en interpreteren van Japanse begrippen.

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

De vertaler ontving voor deze vertaling een projectsubsidie van het Nederland Letterenfonds.

Oorspronkelijke titel *Kwaidan. Stories and Studies of Strange Things*

Copyright Nederlandse vertaling © 2024 Barbara de Lange

Copyright nawoord © 2024 Jannie Regnerus

Omslagafbeelding Matsumoto Hoji

Vormgeving Koppernik

ISBN 978 90 834 3613 5 / NUR 304

www.koppernik.nl

De meeste van de volgende Kwaidan, of spookverhalen, zijn overgenomen uit oude Japanse boeken – zoals de *Yasō-Kidan*, *Bukkyō-Hyakkwa-Zenshō*, *Kokon-Chomonshū*, *Tama-Sudare* en *Hyaku-Monogatari*. Een paar verhalen zijn mogelijk uit China afkomstig: bijvoorbeeld het bijzondere verhaal ‘Droom van Akinosuke’, dat ontegenzeggelijk oorspronkelijk Chinees is. Maar de verteller heeft het geleende materiaal telkens zo’n andere kleur en vorm gegeven dat het genaturaliseerd is... Eén merkwaardig verhaal, ‘Yuki-Onna’ heb ik van een boer uit Chōfu, Nishitama-gōri, in de provincie Musashi, die het me als een legende van zijn geboortedorp vertelde. Of het ooit in het Japans is vastgelegd weet ik niet; maar het wonderlijke geloof dat erin wordt verwoord heeft in elk geval in de meeste delen van Japan geheerst, en wel in veel eigenaardige vormen... Het voorval in ‘Riki-Baka’ was een persoonlijke beleving, die ik vrijwel exact zo heb opgeschreven als ze zich voordeed, alleen de achternaam die de Japanse verteller noemde heb ik aangepast.

L.H.

Inhoud

KWAIDAN

Het verhaal van Mimi-nashi-Hōichi	11
Oshidori	22
Het verhaal van O-Tei	24
Ubazakura	28
Tactiek	30
Over een spiegel en een klok	33
Jikininki	39
Mujina	45
Rokuro-kubi	48
Een begraven geheim	59
Yuki-Onna	62
Het verhaal van Aoyagi	67
Jiu-roku-zakura	77
De droom van Akinosuke	79
Riki-Baka	86
Hi-Mawari	89
Hōrai	92

INSECTENSTUDIES

Vlinders	99
Muggen	115
Mieren	119

NAWOORD door Jannie Regnerus	137
------------------------------	-----

KWAIDAN

Het verhaal van Mimi-nashi-Hōichi

Meer dan zevenhonderd jaar geleden werd bij Dan-no-ura in de Straat van Shimonoseki de laatste zeeslag geleverd in de langdurige strijd tussen de clan van de Heike, of Taira-clan, en die van de Genji, of Minamoto-clan. De Heike kwamen daarbij jammerlijk om het leven, samen met hun vrouwen en kinderen, en ook hun kindkeizer – die in de herinnering voortleeft als Antoku Tennō. En al zevenhonderd jaar spookt het op die zee en aan die kust... Ik heb al eens verteld van de vreemde krabben die er te vinden zijn, zogenaamde Heike-krabben, die een mensengezicht op hun rug hebben en de geesten van Heike-krijgers zouden zijn.¹ Maar er zijn meer vreemde dingen aan deze kust te zien en te horen. In donkere nachten hangen duizenden schimmige vuurtjes boven het strand of zweven boven de golven – bleke lichtjes die door de vissers Oni-bi worden genoemd, spookvuurtjes; en als het hard waait, klinkt er altijd luid geschreeuw van zee, als van krijgsgeraas.

Vroeger waren de Heike veel rustelozter dan nu. Ze doken 's nachts op rond passerende schepen en probeerden die tot zinken te brengen; en ze waren er altijd op uit zwemmers onder water te trekken. Precies om deze doden gunstig te stemmen werd de boeddhistische tempel Amidaji in Akamagaseki gebouwd.² Vlakbij, aan het strand, werd ook nog een begraafplaats aangelegd; en daarop werden gedenktekens geplaatst met inscripties van de namen van de verdronken keizer en zijn voornaamste vazallen; bovendien werden er regelmatig boeddhistische cere-

1 Zie mijn *Kottō* voor een beschrijving van deze merkwaardige krabben.

2 Of Shimonoseki. De plaats staat ook bekend als Bakkan.

monies gehouden uit naam van hun geesten. Na de bouw van de tempel en de oprichting van de gedenkstenen bezorgden de Heike minder overlast dan voorheen; maar nog steeds deden ze op gezette tijden vreemde dingen – wat bewees dat ze nog geen volledige rust hadden gevonden.

Een paar honderd jaar geleden woonde er in Akamagaseki een zekere Hōichi, een blinde man, alom bekend om zijn meesterlijke beheersing van de voordrachtskunst en het *biwa*-spel.¹ Al van kinds af kreeg hij les in voordrachtskunst en het bespelen van de biwa en als jongen al overtrof hij zijn leermeesters. Als officiële biwa-hōshi werd hij met name beroemd om zijn voordracht van de geschiedenis van de Heike en de Genji; en wanneer hij het lied van de slag van Dan-no-ura zong, zouden ‘zelfs de geesten [*kijin*] hun tranen niet kunnen bedwingen’.

Aan het begin van zijn loopbaan was Hōichi straatarm; maar hij vond een goede vriend bereid hem te helpen. De priester van de Amidaji hield veel van poëzie en muziek; en hij nodigde Hōichi vaak uit om in de tempel te komen spelen en zingen. De priester, diep onder de indruk van Hōichi’s fantastische vaardigheid, stelde de jongen na afloop voor om in het tempelcomplex te komen wonen; en dat aanbod werd in dank aanvaard. Hōichi kreeg een kamer in het tempelgebouw; en in ruil voor voedsel en onderdak hoefde hij de priester alleen op bepaalde avonden, als deze geen andere bezigheden had, te trakteren op een muzikaal optreden.

Op een zomeravond was de priester weggeroepen om een boeddhistisch ritueel te verzorgen in het huis van een overleden

1 De biwa, een soort viersnarige luit, wordt voornamelijk gebruikt bij de muzikale voordracht. Vroeger werden de beroepsminstrelen die de Heike-Monogatari en andere tragische verhalen voordroegen biwa-hōshi genoemd, oftewel ‘luit-monikken’. Waar deze benaming vandaan kwam is niet bekend; maar mogelijk werd die ingegeven door het feit dat ‘luitmonniken’, evenals blinde masseurs, hun hoofdhaar afschoren, precies zoals boeddhistische monniken. De snaren worden aangeslagen met een soort plectrum, *bachi* geheten, dat doorgaans van hoorn is.

gemeentelid; hij ging er met zijn leerling naartoe en liet Hōichi alleen in de tempel achter. Het was een warme avond en de blinde man zocht koelte op de veranda voor zijn slaapkamer. De veranda zag uit op een kleine tuin achter de Amidaji. Daar wachtte Hōichi op de terugkeer van de priester en probeerde intussen zijn eenzaamheid te verlichten door op zijn biwa te oefenen. Middernacht ging voorbij, en de priester was nog niet terug. Alleen was het nog steeds onaangenaam warm binnenshuis; Hōichi bleef dan ook buiten zitten. Eindelijk hoorde hij voetstappen naderen vanaf het hek achter de tempel. Er kwam iemand door de tuin naar de veranda en bleef pal voor hem staan – maar het was niet de priester. Een lage stem riep de blinde bij zijn naam – bars en zonder plichtplegingen, zoals een samoerai een mindere ontbiedt:

‘Hōichi!’

‘*Hai!*’² antwoordde de blinde, geschrokken van de dreigende stem. ‘Ik ben blind! Ik kan niet zien wie daar roept!’

‘U hoeft niet bang te zijn,’ verklaarde de vreemdeling nu vriendelijker. ‘Ik verblijf in de buurt van deze tempel en ben met een boodschap naar u toe gestuurd. Mijn huidige meester, een zeer hooggeplaatst persoon, logeert met een groot nobel gevolg in Akamagaseki. Hij wenste het toneel van de slag bij Dan-no-ura te bezichtigen; en vandaag heeft hij daar een bezoek gebracht. Omdat hij had gehoord van uw meesterlijke voordracht van de geschiedenis van de slag, is het nu zijn wens u daarover te horen vertellen: pak dus uw biwa en kom onmiddellijk met me mee naar het huis waar het doorluchtige gezelschap zit te wachten.’

In die tijd negeerde je niet lichtvaardig het bevel van een samoerai. Hōichi trok zijn sandalen aan, pakte zijn biwa en ging met de vreemdeling mee, die hem vaardig leidde, maar hem wel dwong erg snel te lopen. Hij werd met ijzeren hand geleid; en het gerinkel van de voetstappen gaf aan dat de krijger in volle

2 Dit antwoord geeft aan dat iemand de ander heeft verstaan en aandachtig luistert [noot bewerker].

wapenrusting was – waarschijnlijk een paleiswacht in functie. Hōichi was over de eerste schrik heen: hij begon te denken dat hij geluk had; want terugdenkend aan de verklaring van de vazal over een ‘zeer hooggeplaatst persoon’ veronderstelde hij dat de heer die zijn voordracht wenste te horen op zijn allerminst een eersterangs-*daimyō* moest zijn. Uiteindelijk bleef de samoerai staan; en Hōichi bemerkte dat ze voor een grote poort waren aangekomen; dat verwonderde hem, want hij kon zich geen grote poort in dat deel van de stad herinneren, behalve de hoofdboort van de Amidaji. ‘*Kaimon!*’¹ riep de samoerai – en er volgde het geluid van een grendel die werd losgemaakt; de twee liepen door. Ze kwamen door een stuk tuin en bleven opnieuw voor een soort ingang staan; en de vazal riep luid: ‘Hé daar! Ik heb Hōichi bij me.’ Daarop volgde het geluid van haastige voetstappen, van kamerschermen die werden verschoven en schuifdeuren die opengingen, en de stemmen van vrouwen in gesprek. Uit de taal van de vrouwen maakte Hōichi op dat ze bedienden waren in het huishouden van een edelman; maar hij kon niet bedenken naar welk huis hij was gebracht. Er werd hem nauwelijks de tijd gegund om te gissen. Nadat hij een aantal stenen treden op was geholpen en hem was opgedragen op de laatste zijn sandalen achter te laten, leidde een vrouwenhand hem door eindeloze ruimtes met geboende vloerdelen, rond zoveel hoeken met zuilen dat hij de tel kwijtraakte, en over onmetelijke einden matten naar het midden van een reusachtig vertrek. Hij had de indruk dat zich daar een groot aantal mensen had verzameld: het geluid van ruisende zijde was als het geluid van gebladerte in een bos. Hij hoorde ook een ontzaglijk geroezemoes van stemmen, die zacht praatten; en de taal was de taal van het hof.

Hōichi moest het zich gemakkelijk maken en hij ontdekte dat er een knielkussen voor hem klaarlag. Nadat hij daarop had

¹ Een respectvol woord dat duidt op het openen van een poort. Het werd door samoerai gebruikt als ze de dienstdoende wachtposten bij de poort van een heer om toegang vroegen.

plaatsgenomen en zijn instrument had gestemd, werd hij aangesproken door de stem van een vrouw – die, zo vermoedde hij, de *Rōjo* was, oftewel het hoofd van het vrouwelijke personeel – en deze zei:

‘U wordt nu geacht de geschiedenis van de Heike voor te dragen, waarbij u zichzelf begeleidt op de biwa.’

Omdat de hele voordracht echter een tijdsbestek van meerdere avonden zou hebben geveerd, waagde Hōichi een vraag: ‘Wat is uw doorluchtige wens, aangezien het gehele verhaal niet snel is verteld, welk deel moet ik voordragen?’

De vrouwenstem gaf antwoord: ‘Draag het verhaal voor van de slag bij Dan-no-ura, want dat is het verdrietigste.’²

Toen verhief Hōichi zijn stem en zong het lied van de strijd op de bittere zee – terwijl hij zijn biwa fraaie klanken ontlokte van het roeien van riemen en het toeschieten van schepen, het zoeven en sissen van pijlen, het schreeuwen en marcheren van manschappen, het slaan van staal op helmen, het plonzen van sneuvelden in de golven. En links en rechts van hem hoorde hij, in de stiltes van zijn spel, stemmen vol lof prevelen: ‘Wat een geweldige kunstenaar!’ – ‘Nooit is er in onze eigen provincie zulke muziek gehoord!’ – ‘In het hele rijk is er geen zanger te vinden als Hōichi!’ Daarop vatte hij weer moed en speelde en zong hij mooier dan ooit; en om hem heen viel een diepe stilte van bewondering. Maar toen hij ten slotte moest verhalen van het lot van de zwakken en hulpelozen – het jammerlijke einde van de vrouwen en kinderen – en de doodssprong van Nii-no-Ama met het keizerskind in haar armen – toen uitten de toehoorders in koor één lange, lange sidderende kreet van smart; en daarna jammerden en huilden ze zo luid en zo onbeheerst dat de blinde bang werd van de heftigheid en het verdriet dat hij had gewekt. Het snikken en jammeren hield lange tijd aan. Maar beetje bij beetje

2 De woorden kunnen ook als volgt worden weergegeven: ‘want het verdriet over dat deel is het grootst’. Het Japanse woord voor verdriet in de oorspronkelijke tekst betekent ‘besef’.

ebden de geluiden van weeklagen weg; en weer hoorde Hōichi, in het diepe zwijgen dat volgde, de stem van de vrouw die, veronderstelde hij, de Rōjo was.

Ze zei: 'Hoewel ons was verzekerd dat u bijzonder bedreven bent in het biwa-spel, en uw gelijke niet kent in de voordrachtskunst, wisten we niet dat iemand zo bedreven kon zijn als u zich vanavond hebt betoond. Het behaagt onze heer u een gepaste beloning toe te kennen. Het is echter zijn wens dat u de volgende zes avonden eenmaal per avond voor hem optreedt – waarna zijne doorluchtigheid naar alle waarschijnlijkheid de thuisreis zal aanvaarden. Morgenvond dient u daarom op hetzelfde tijdstip hier te komen. De vazal die u vanavond hierheen heeft begeleid zal u komen halen... Ik heb opdracht u van nog een kwestie op de hoogte te stellen. Het is u verboden met wie dan ook over uw bezoek hier te spreken gedurende de tijd dat onze doorluchtige heer in Akamagaseki verblijft. Daar hij incognito reist¹ is het verboden ook maar iets hierover te zeggen... Nu staat het u vrij terug te gaan naar uw tempel.'

Na beleefd te hebben bedankt werd Hōichi door een vrouwenhand naar de ingang van het huis geleid, waar dezelfde vazal die hem erheen had geloodst klaarstond om hem naar huis te vergezellen. De vazal bracht hem naar de veranda aan de achterkant van de tempel en nam daar afscheid van hem.

De dag brak al bijna aan toen Hōichi thuiskwam; maar zijn afwezigheid was niet opgemerkt in de tempel, doordat de priester, die erg laat was teruggekomen, in de veronderstelling had verkeerd dat hij sliep. Overdag kon Hōichi een tijdje rusten, en hij zweeg over zijn vreemde avontuur. Midden in de volgende nacht kwam de samoerai hem weer halen om hem naar het doorluchtige gezelschap te brengen, en hij hield nog een voordracht, die net zo succesvol was als de eerste. Maar gedurende dit tweede bezoek werd in de tempel bij toeval zijn afwezigheid ontdekt; en

¹ 'Incognito reizen' is althans de betekenis van de oorspronkelijke uitdrukking – 'in vermomming een verheven reis maken' (*shinobi no go-ryōko*).

na zijn terugkeer werd hij 's ochtends bij de priester ontboden, die op mild verwijtende toon tegen hem zei: 'We hebben ons zorgen om je gemaakt, vriend Hōichi. Het is gevaarlijk om op zo'n laat tijdstip de deur uit te gaan, blind en alleen. Waarom ben je weggegaan zonder iets te zeggen? Ik had een bediende opdracht kunnen geven je te vergezellen. Waar was je naartoe?'

Hōichi antwoordde ontwijkend: 'Neem me niet kwalijk, goede vriend! Ik moest een privéaangelegenheid afhandelen; en ik kon die zaak niet op een ander tijdstip regelen.'

De priester was eerder verrast dan gekwetst door Hōichi's terughoudendheid: die leek hem onnatuurlijk en hij vermoedde dat er iets mis was. Hij was bang dat de blinde jongen was betoverd of misleid door kwade geesten. Hij stelde geen vragen meer, maar instrueerde heimelijk de mannelijke bedienden in de tempel om Hōichi's gangen na te gaan en hem te volgen, mocht hij de tempel opnieuw na het donker verlaten.

Meteen de volgende avond werd opgemerkt dat Hōichi de tempel verliet; en de bedienden staken onmiddellijk hun lantaarns aan om hem te volgen. Maar het was een regenachtige nacht en het was erg donker; en voordat de mannen van de tempel bij de weg konden komen, was Hōichi verdwenen. Blijkbaar had hij erg snel gelopen – vreemd genoeg voor een blinde, want de weg was in slechte staat. De mannen liepen haastig door de straten en informeerden bij elk huis waar Hōichi regelmatig op bezoek ging; maar niemand kon inlichtingen over hem verstrekken. Toen ze uiteindelijk via de kust naar de tempel terugkeerden, schrokken ze op van het geluid van een biwa waar driftig op werd gespeeld op de begraafplaats van de Amidaji. Afgezien van een paar schimmige vuurtjes – die daar in donkere nachten regelmatig opflitsten – was het in die richting aardedonker. Maar de mannen haastten zich meteen naar de begraafplaats; en bij het licht van hun lantaarns troffen ze Hōichi daar aan – hij zat in zijn eentje in de regen voor het grafmonument van Antoku Tennō op zijn biwa te spelen en luidkeels het lied van de strijd van Dan-no-ura

te zingen. En achter hem, om hem heen en overal boven de grafmonumenten brandden de vuurtjes van de doden, als kaarsen. Nog nooit was er zo'n grote menigte Oni-bi voor de ogen van een sterveling verschenen...

'Hōichi-san! Hōichi-san!' riepen de bedienden uit. 'U bent behekst!... Hōichi-san!'

Maar de blinde leek hen niet te horen. Ingespannen liet hij zijn biwa rammelen en rinkelen en galmen; almaar wilder zong hij het lied van de slag van Dan-no-ura. Ze grepen hem beet; ze schreeuwden in zijn oor: 'Hōichi-san! Hōichi-san! Kom meteen mee naar huis!'

Verwijtend zei hij tegen hen: 'Het is onaanvaardbaar dat jullie mij op zo'n manier, voor dit doorluchtige gezelschap, onderbreken.'

Waarop de bedienden, ondanks de bizarre situatie, onwillekeurig in de lach schoten. Ervan overtuigd dat hij behekst was grepen ze hem beet, sleurden hem overeind en namen hem gauw met geweld mee terug naar de tempel – waar hij op bevel van de priester onmiddellijk uit zijn natte kleren werd geholpen. Daarna drong de priester aan op een volledige verklaring van het verbijsterende gedrag van zijn vriend.

Hōichi aarzelde lang voor hij iets zei. Maar toen hij merkte dat zijn gedrag de goede priester inderdaad had gealarmeerd en boos gemaakt, besloot hij ten slotte alle reserves te laten varen; en hij vertelde alles wat er was gebeurd vanaf het eerste bezoek van de samoerai.

De priester zei: 'Hōichi, arme vriend, je verkeert nu in groot gevaar! Wat spijtig dat je me dit allemaal niet eerder hebt verteld! Je fabelachtige muzikale gaven hebben je waarachtig in vreemde problemen gebracht. Intussen zal je wel duidelijk zijn dat je helemaal geen bezoek aan welk huis dan ook hebt gebracht, maar je nachten op de begraafplaats hebt doorgebracht tussen de grafmonumenten van de Heike; en onze mensen hebben je vannacht aangetroffen voor het monument voor Antoku Tennō, zittend in

de regen. Alles wat je je voorstelde was een zinsbegoocheling – behalve de roep van de doden. Door eenmaal te gehoorzamen ben je in hun macht gekomen. Als je weer gehoorzaamt, na wat er al is gebeurd, zullen ze je aan stukken scheuren. Maar ze zouden je hoe dan ook vroeg of laat hebben vernietigd... Ik kan echter vanavond niet bij je blijven: ik ben weer weggeroepen voor een plechtigheid. Maar voordat ik ga, is het noodzakelijk heilige teksten op je lichaam te schrijven om het te beschermen.’

Voor zonsondergang kleedden de priester en zijn leerling Hōichi uit: en met hun schrijfpenseel tekenden ze daarna op zijn borst en rug, zijn hoofd, gezicht en hals, zijn armen en benen, handen en voeten en zelfs op zijn voetzolen en alle andere delen van zijn lichaam de tekst van de heilige soetra genaamd Hannya-Shin-Kyō.¹ Toen ze klaar waren, gaf de priester Hōichi instructies: ‘Zodra ik vanavond weg ben, moet je op de veranda gaan zitten wachten. Je zal geroepen worden. Maar wat er ook gebeurt, antwoord niet en verroer je niet. Zeg niets en blijf stil zitten – alsof je mediteert. Als je je verroert of geluid maakt, zal je worden verscheurd. Wees niet bang; en haal het niet in je hoofd om hulp te roepen – want er is geen hulp die je kan redden. Als je precies doet wat ik zeg, zal het gevaar wijken en heb je niets meer te vrezen.’

Na het donker vertrokken de priester en zijn leerling; en Hōichi

1 Zo heet de korte Prajnaparamita-Hrdaya-soetra in het Japans. Zowel de korte als de lange soetra's van de Prajnaparamita ('transcendente wijsheid') zijn vertaald. Wat de toverkracht betreft waarvan sprake is in de tekst en die in dit verhaal wordt beschreven, is het opmerkenswaard dat het onderwerp van de soetra de Leer van de Lege Vormen is – dat wil zeggen van de niet reële aard van alle verschijnselen of noumena... 'Vorm is leegte en leegte is vorm. Vorm is niet iets anders dan leegte en leegte is niet iets anders dan vorm. Evenzo zijn gevoel, onderscheiding, samengestelde factoren en bewustzijn alle leeg... Er is geen oog, geen oor, geen neus, geen tong, geen lichaam en geen geest... omdat er geen bereiken is, wijden de bodhisattva's zich aan de perfectie van wijsheid en daardoor is hun geest vrij van verduistering en angst...' [Zie <https://www.maitreya.nl/nl/de-hart-soetra>, noot vert.]

ging op de veranda zitten, precies volgens zijn instructies. Hij legde zijn biwa naast zich op de plankenvloer en nam een volkomen stille meditatiehouding aan – oppassend niet te hoesten of hoorbaar te ademen. Zo bleef hij uren zitten.

Toen hoorde hij vanaf de weg voetstappen naderen. Ze gingen door de poort, door de tuin, kwamen bij de veranda en bleven staan – vlak voor hem.

‘Hōichi!’ riep een lage stem. Maar de blinde hield zijn adem in en bleef roerloos zitten.

‘Hōichi!’ riep de stem nog eens bars. Toen voor de derde keer – woest: ‘Hōichi!’

Hōichi bleef zo stil als een steen, en de stem gromde: ‘Geen antwoord! – Dat gaat zo niet!... Eens zien waar die kerel is.’

Het geluid van zware voetstappen die de veranda op klommen was te horen. De voetstappen kwamen behoedzaam dichterbij, bleven naast hem staan. Toen volgde, vele minuten lang – waarin Hōichi zijn hele lichaam voelde trillen op het ritme van zijn bonzende hart – een doodse stilte. Uiteindelijk mopperde de norse stem vlak bij hem: ‘Hier is de biwa, maar van de biwa-speler zie ik – alleen twee oren!... Dat verklaart dus waarom hij geen antwoord gaf: hij had geen mond om mee te antwoorden – er is niets van hem over behalve zijn oren... Dan zal ik die oren naar mijn heer brengen – als bewijs dat de doorluchtige bevelen zijn uitgevoerd, voor zover mogelijk!...

Op dat moment voelde Hōichi dat zijn oren door vingers van ijzer werden vastgepakt en afgerukt! Hoe vreselijk de pijn ook was, hij schreeuwde het niet uit. De zware voetstappen trokken zich terug over de veranda, daalden af naar de tuin, gingen de straat op, verstomden. Aan weerskanten van zijn hoofd voelde de blinde dikke, warme druppels, maar hij durfde zijn handen niet omhoog te brengen...

Vóór zonsopkomst was de priester terug. Hij liep meteen haastig naar de veranda aan de achterzijde, stapte op iets glibberigs en gleed uit, en uitte een kreet van afschuw; want in het licht van

zijn lantaarn zag hij dat dat glibberige bloed was. Maar hij zag Hōichi daar zitten, in de meditatiehouding – terwijl het bloed nog uit zijn wonden drupte.

‘Mijn arme Hōichi!’ riep de geschrokken priester. ‘Wat is dit?... Ben je gewond?’

Bij het horen van de stem van zijn vriend voelde de blinde zich veilig. Hij barstte in huilen uit en vertelde snikkend over zijn nachtelijke avontuur.

‘Arme, arme Hōichi!’ riep de priester uit, ‘het is allemaal mijn schuld! – mijn verschrikkelijke, pijnlijke schuld!... De heilige teksten stonden op je hele lichaam geschreven – alleen niet op je oren! Ik vertrouwde erop dat mijn leerling dat deel van het werk zou doen; en het was heel, heel dom van me dat ik niet heb gecontroleerd of hij het had gedaan!... Maar goed, er is niets meer aan te doen; we kunnen alleen proberen je wonden zo snel mogelijk te genezen... Kop op, mijn vriend! – het gevaar is nu helemaal geweken. Je zal nooit meer last hebben van deze bezoekers.’

Met de hulp van een goede arts herstelde Hōichi al snel van zijn verwondingen. Het verhaal van zijn vreemde avontuur raakte wijd en zijd bekend en maakte hem spoedig beroemd. Vele edellieden kwamen in Akamagaseki naar zijn voordrachten luisteren, en er werden hem grote sommen geld geschonken, waardoor hij een rijk man werd... Maar sinds de tijd van zijn avontuur stond hij alleen nog bekend onder de bijnaam Mimi-nashi-Hōichi: ‘Hōichi de oorloze.’